

3. če na zahtevo Banke Slovenije v določenem roku ne zagotovi poročila o ekonomsko finančni reviziji nje-nega letnega obračuna in poslovanja (59. člen);

4. če ne upošteva predpisov in navodil o delovanju informacijskega sistema (63. in 66. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 15.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok tudi odgovorna oseba v banki ali hranilnici, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

88. člen

Z denarno kaznijo najmanj 15.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok odgovorna oseba v Banki Slove-nije, če ne opravlja kontrole ali ne izvede ukrepov iz svoje pristojnosti (50., 53., 57. in 58. člen).

89. člen

Z denarno kaznijo najmanj 5.000 dinarjev se kaznuje za prekršek delavec banke ali hranilnice, ki ne izvrši naloga delavca Banke Slovenije (drugi odstavek 58. čle-na).

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

90. člen

Bankovci in kovanci, ki se glasijo na dinarje, so zakonito plačilno sredstvo v Republiki Sloveniji, dokler Skupščina Republike Slovenije ne odloči drugače.

91. člen

Vse obveznosti in pravice ter vsi posli, ki se glasijo na denar, sklenjeni v Republiki Sloveniji med podjetji, drugimi domačimi pravnimi osebami in občani ter med občani in tujimi osebami, se izkazujejo v dinarjih in izvršujejo s plačilnimi sredstvi, ki se glasijo na dinarje, dokler Skupščina Republike Slovenije ne odloči drugače.

92. člen

Z bankami in hranilnicami po tem zakonu so mišljene banke, ustanovljene po zakonu o Narodni banki Jugosla-vije in enotnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in avtonomnih pokrajin (Uradni list SFRJ, št. 34/89, 88/89 in 61/90) in po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah (Uradni list SFRJ, št. 10/89, 40/89, 87/89, 18/90 in 72/90) ter banke in hranilnice, ustanovljene po tem zakonu in po zakonu o bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 1/91).

93. člen

Podzakonski akti, sprejeti na podlagi zakona o Na-rodni banki Jugoslavije in enotnem monetarnem poslova-nju narodnih bank republik in avtonomnih pokrajin, veljajo do sprejetja ustreznih predpisov na podlagi tega zakona.

94. člen

Banka Slovenije po tem zakonu je pravni naslednik Narodne banke Slovenije, ki je delovala po zakonu o Narodni banki Slovenije (Uradni list SRS, št. 24/77 in 9/85) in po zakonu o Narodni banki Jugoslavije in eno-tnem monetarnem poslovanju narodnih bank republik in narodnih bank avtonomnih pokrajin.

Do imenovanja Sveta Banke Slovenije po tem zakonu opravlja funkcije Sveta Banke Slovenije guverner Banke Slovenije, vendar najdlje 30 dni.

95. člen

Guverner in viceguvernerji Narodne banke Slovenije, imenovani po zakonu o Narodni banki Slovenije, opravljajo svoje funkcije do poteka mandata.

96. člen

Predpis o nadzoru nad poslovanjem Banke Slovenije po 86. členu tega zakona sprejme Skupščina Republike Slovenije najpozneje v 6 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

97. člen

Določbe prvega odstavka 60. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. 1. 1992.

98. člen

Banka Slovenije lahko uporablja instrument omejeva-nja obsega in dinamike rasti bančnih plasmajev najdlje do 31. 12. 1993.

99. člen

Jamstvo za hranilne vloge občanov pri bankah in hranilnicah v Republiki Sloveniji se uredi s posebnim zakonom.

100. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati zakon o Narodni banki Slovenije (Uradni list SRS, št. 24/77 in 9/85).

101. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-03/91-10/3

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

18.

Na podlagi 3. točke 379. člena ustave Republike Slovenije izdaja Predsedstvo Republike Slovenije

U K A Z **o razglasitvi zakona o bankah in hranilnicah**

Razglša se zakon o bankah in hranilnicah, ki ga je sprejela Skupščina Republike Slovenije na sejah Družbe-nopolitičnega zbora, Zbora občin in Zbora združenega dela dne 5. junija 1991.

Št. 0100-11/91

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

Predsednik
Milan Kučan l. r.

Z A K O N **O BANKAH IN HRANILNICAH**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Banka je pravna oseba, katere predmet poslovanja je opravljanje bančnih poslov po določbah tega zakona.

2. člen

Banka lahko opravlja naslednje bančne posle:

1. sprejema vse vrste denarnih vlog pravnih in fizičnih oseb;
2. daje in najema kredite;
3. opravlja posle plačilnega prometa;
4. odkupuje čeke in menice;
5. posluje s tujimi plačilnimi sredstvi;
6. izdaja vrednostne papirje in kreditne kartice;
7. kupuje in prodaja ter upravlja z vrednostnimi papirji domačih in tujih izdajateljev;
8. prevzema in izdaja poročstva in garancije ter sprejema druge obveznosti za svoje komitente, ki se lahko izpolnijo v denarju;

9. kupuje in izterjuje terjatve;

10. hrani vrednostne papirje in druge vrednosti.

Republiški sekretar za finance lahko na podlagi mnenja guvernerja Banke Slovenije določi tudi druge bančne posle, ki jih sme opravljati banka.

Banka lahko opravlja bančne posle v svojem imenu in za svoj račun, v svojem imenu in za tuj račun in v tujem imenu in za tuj račun.

3. člen

Določbe tega zakona se ne uporabljajo za finančne organizacije, ki so ustanovljene s posebnim zakonom.

4. člen

Banka posluje po načelih likvidnosti, varnosti in rentabilnosti.

5. člen

Banka se ustanovi pod pogoji, ki jih določa ta zakon, kot delniška družba.

6. člen

Banka je nosilka pravic, obveznosti in odgovornosti v pravnem prometu glede sredstev in premoženja, s katerimi razpolaga.

II. BANKE

1. Ustanovitev banke

7. člen

Banko ustanovijo domače ali tuje pravne oziroma fizične osebe (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelji).

8. člen

Ne glede na določbo 7. člena tega zakona lahko tuja banka ustanovi podružnico kot pravno osebo, poslovno enoto ali predstavništvo.

Za ustanovitev podružnice iz prvega odstavka tega člena mora tuja banka pridobiti dovoljenje Banke Slovenije po 14. členu tega zakona.

Za ustanovitev poslovne enote ali predstavništva iz prvega odstavka tega člena mora tuja banka pridobiti soglasje Banke Slovenije.

Poslovna enota in predstavništvo iz prvega odstavka tega člena ne smeta opravljati bančnih poslov iz 2. člena tega zakona. V pravnem prometu nastopata v okviru pooblastil, ki so vpisana v sodnem registru.

9. člen

Z aktom o ustanovitvi banke se določi znesek kapitala za ustanovitev in delo banke.

Za ustanovitev banke je potrebno najmanj 35 milijonov dinarjev v denarni obliki.

Najmanjši znesek kapitala v denarni obliki iz prejšnjega odstavka usklajuje Banka Slovenije tako, da se ohranja njegova realna vrednost.

10. člen

Z aktom o ustanovitvi se določijo: firma in sedež banke, vrste bančnih poslov, ki jih bo banka opravljala, znesek sredstev za delo banke, pogoji in način zbiranja teh sredstev, pravice ustanoviteljev, pogoji in način za ugotavljanje in razporejanje dobička, oseba ali organ, ki opravlja posle in zadeve, ki so nujni, da bi se lahko banka ustanovila ter druga vprašanja, ki so pomembna za njeno ustanovitev.

11. člen

Banka se ustanovi na ustanovnem zboru, ki sprejme sklep o njeni ustanovitvi in statut banke, izvoli upravni odbor in nadzorni odbor ter imenuje direktorja banke.

Akte iz prejšnjega odstavka sprejme ustanovni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh ustanoviteljev.

12. člen

Statut banke mora vsebovati določbe o:

1. firmi in sedežu banke,
2. notranji organizaciji banke in pooblastilih organizacijskih enot v pravnem prometu,
3. podrobnem opisu poslov, ki jih bo banka opravljala,
4. skupnem znesku ustanovitvenega kapitala, vrsti in višini kapitalskih vlog vsakega ustanovitelja, roku in načinu vplačila in vpisa kapitalskih vlog,
5. pogojih in načinu povečanja ustanovitvenega kapitala in rezerv banke ter postopku prenosa vrednostnih papirjev, ki jih prejmejo ustanovitelji za trajno vložena sredstva v banko,
6. razporeditvi in delitvi dobička, prevzemanju rizika in kritju izgube banke,
7. načinu upravljanja banke, oblikovanju zbora banke, upravnega odbora in nadzornega odbora, odgovornosti in pooblastilih direktorja in drugih delavcev s posebnimi pooblastili ter o načinu njihovega imenovanja in razreševanja,
8. pravilih upravljanja notranje kontrole in revizije v banki,
9. postopku spremembe statuta in drugih aktov banke,
10. trajanju in prenehanju banke,
11. drugih zadevah, ki so pomembne za delo banke.

13. člen

Banka postane pravna oseba z vpisom v sodni register.

Priglasitev za vpis v sodni register se vložijo po pridobitvi dovoljenja Banke Slovenije za poslovanje banke.

Priglasitvi za vpis v sodni register se priložijo:

1. akt o ustanovitvi banke,
2. statut banke,
3. dokaz, da je vplačan znesek kapitala v denarju iz 9. člena tega zakona,
4. dovoljenje za poslovanje, ki ga izda Banka Slovenije na podlagi 15. člena tega zakona,
5. druge listine, v skladu s predpisi o vpisu v sodni register.

V sodni register se vpišejo tudi podružnice, poslovne enote in predstavništva banke v skladu s predpisi o vpisu v sodni register.

Banka Slovenije lahko pred pristojnim sodiščem zahteva izbris upravljanja bančnih poslov iz sodnega registra, če ugotovi, da banka opravlja bančne posle brez dovoljenja Banke Slovenije.

1.1. Dovoljenje za poslovanje

14. člen

Vloga za dodelitev dovoljenja za poslovanje banke mora obsegati:

1. akt o ustanovitvi in statut banke,
2. opis poslov, ki jih bo banka opravljala in načrt bančnega poslovanja za prihodnji dve leti,
3. podatke o znesku ustanovitvenega kapitala,
4. informacije o medsebojnih kapitalskih in upravljal-skih povezavah med ustanovitelji in finančnem stanju ustanoviteljev,
5. imena fizičnih oseb, ki bodo vodile banko, in podatke, iz katerih je razvidno, da so usposobljene za vodenje banke,
6. dokumentacijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, da bo banka kadrovsko, tehnično in organizacijsko sposobna opravljati posle predvidene z aktom o ustanovitvi banke.

Vloga tuje banke za ustanovitev podružnice na območju Republike Slovenije mora obsegati:

1. podatke o pravni obliki in sedežu matične banke ter statut ali pravila poslovanja,
2. podatke o bančnih poslih tuje banke in krajih, kjer te posle opravlja,
3. tri zadnja letna poslovna poročila matične banke,
4. podroben opis poslov, ki jih namerava opravljati podružnica,
5. višino kapitala, s katerim bo razpolagala podružnica,
6. imena fizičnih oseb, ki bodo vodile podružnico in podatke o njihovi strokovni usposobljenosti za opravljanje bančnih poslov,
7. akt o medsebojnih odnosih med matično banko in podružnico.

15. člen

Banka Slovenije ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji iz tega zakona za poslovanje banke oziroma podružnice tuje banke ter izda neomejeno ali omejeno dovoljenje za poslovanje.

Z omejenim dovoljenjem iz prejšnjega odstavka se dovoli opravljanje določenih bančnih poslov na podlagi pogojev in meril, ki jih predpiše Banka Slovenije.

Če pogoji za poslovanje niso izpolnjeni, Banka Slovenije z odločbo zavrne izdajo dovoljenja za poslovanje banke.

Odločba iz prejšnjega odstavka je dokončna v upravnem postopku.

16. člen

Banka se lahko združi z drugo banko, pripoji k drugi banki ali razdruži na več samostojnih bank le na podlagi dovoljenja Banke Slovenije.

17. člen

Banka Slovenije izda dovoljenje iz prejšnjega člena, če se s statusnimi spremembami ne ustvarja monopolna ali oligopolna struktura bančnega trga oziroma če ni ogrožena varnost varčevalcev in če se s tem ne ustvarja možnost aktiviranja jamstev za bančne vloge.

Merila za ugotavljanje monopolne ali oligopolne strukture bančnega trga ter načine, postopke in roke za uskladitev bančne strukture predpiše Banka Slovenije.

Statusne spremembe iz prejšnjega člena se izvedejo v skladu z določbami tega zakona, ki veljajo za ustanovitve banke.

1.2. Odvzem dovoljenja

18. člen

Banka Slovenije odvzame dovoljenje za poslovanje banke, če banka ne začne poslovati v šestih mesecih od izdaje dovoljenja, ali če banka prekine poslovanje za več kot eno leto.

Banka Slovenije lahko odvzame dovoljenje tudi, če ugotovi:

1. da je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov,
2. da banka ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje poslovanje,
3. da banka v šestih mesecih po zamenjavi direktorja banke ni pridobila soglasja Banke Slovenije za imenovanje novega direktorja.

Banka Slovenije lahko odvzame dovoljenje za poslovanje tudi v primerih, predvidenih v zakonu o Banki Slovenije in v zakonu o predsanaciji, sanaciji, stečaju ter likvidaciji bank in hranilnic.

Na podlagi odločbe o odvzemu dovoljenja se prične postopek za likvidacijo banke.

1.3. Obveščanje Banke Slovenije

19. člen

Banka mora obvestiti Banko Slovenije o:

1. statusnih spremembah banke,
2. spremembi statuta banke,
3. zamenjavi direktorja banke,
4. kapitalski udeležbi v nebančnih organizacijah,
5. vsakem pojavu plačilne nesposobnosti banke,
6. ustanovitvi banke, podružnice, poslovne enote ali predstavništva v tujini,
7. skupnem znesku kreditov fizičnim osebam iz 30. člena tega zakona, ki presega 1% minimalnega jamstvenega kapitala banke iz 9. člena tega zakona, oziroma lastnikom banke v skupnem znesku, večjem od 5 % jamstvenega kapitala banke iz 9. člena tega zakona,
8. odobritvi velikega in največjega možnega kredita,
9. dnevni devizni poziciji banke.

20. člen

Banka mora obvestiti Banko Slovenije o vsakem ustanovitelju banke, ki je postal lastnik več kot 10 % delnic s pravico upravljanja banke.

Več kot 15 % delnic s pravico upravljanja banke lahko pridobi posamezni ustanovitelj banke le s predhodnim soglasjem Banke Slovenije.

2. Bančna skupina

21. člen

Banke sestavljajo bančno skupino, kadar je ena banka neposredno ali posredno udeležena v ustanovitvenem kapitalu druge banke z najmanj 40 % deležem oziroma če neposredno ali posredno upravlja z drugo banko.

Banka, ki je lastnik dela kapitala druge banke, mora konsolidirati računovodske izkaze na način in v rokih, ki jih predpiše Banka Slovenije.

3. Jamstveni kapital banke

22. člen

Banke morajo zaradi zavarovanja obveznosti do svojih upnikov in zaupnega premoženja razpolagati s primernim jamstvenim kapitalom ter prilagoditi svoje poslo-

vanje merilom, določenim v tem zakonu in merilom, ki jih predpiše Banka Slovenije.

Banka mora zagotoviti, da njen jamstveni kapital dosega najmanj znesek ustanovitvenega kapitala iz 9. člena tega zakona.

23. člen

Jamstveni kapital banke obsega:

- vplačani ustanovitveni kapital,
- rezerve,
- druge oblike ustanovitvenega kapitala ter druge vire, s katerimi banka neomejeno krije poslovne rizike in izgubo banke.

Podrobnejšo opredelitev posameznih oblik jamstvenega kapitala ter merila za upoštevanje deležev teh oblik pri ugotavljanju obsega jamstvenega kapitala predpiše Banka Slovenije.

Banka, ki je lastnik dela kapitala druge banke, mora konsolidirati kapital na način in v rokih, ki jih predpiše Banka Slovenije.

24. člen

Ustanovitveni kapital sestavljajo kapitalske vloge ustanoviteljev, vplačane v denarju in vložene v nedenarni obliki.

Dotatne in kasnejše kapitalske vloge se štejejo za ustanovitveni kapital.

25. člen

Bančne rezerve se oblikujejo za kritje rizikov iz poslovanja.

4. Naložbe banke

26. člen

Banka mora obseg svojega poslovanja usklajevati tako, da znesek celotne aktive in aktivnih izvenbilančnih postavk, razporejenih in ponderiranih po stopnjah rizičnosti, ne presega šestnajstkratnika jamstvenega kapitala banke.

Banka mora upoštevati določbe tega zakona o velikem in največjem možnem kreditu enemu posojilojemalcu, določbe o skupnem znesku vseh kreditov, drugih terjatev in jamstev enemu posojilojemalcu in določbe o skupnem znesku velikih in največjih možnih kreditih.

Za veliki kredit po tem zakonu se šteje posamični kredit oziroma druga posamična terjatev in jamstvo, dano enemu posojilojemalcu, ki presega 10 % jamstvenega kapitala.

Za največji možni kredit enemu posojilojemalcu po tem zakonu se šteje kredit iz prejšnjega odstavka, ki znaša 15% jamstvenega kapitala banke.

Skupni znesek vseh kreditov, drugih terjatev in jamstev enemu posojilojemalcu ne sme presegati 30 % jamstvenega kapitala banke.

Skupni znesek vseh velikih in največjih možnih kreditov ne sme presegati jamstvenega kapitala banke.

Način izvajanja določb tega člena podrobneje predpiše Banka Slovenije.

27. člen

Banka Slovenije je dolžna na zahtevo posamezne banke dati podatke o velikih in največjih možnih kreditih določenemu posojilojemalcu. Ti podatki se štejejo za poslovno skrivnost banke.

28. člen

Naložbe banke v zemljišča, zgradbe, poslovno opremo, kapitalske deleže v drugih bankah in nebančnih organizacijah ne smejo presegati jamstvenega kapitala banke.

Naložbe v zemljišča, zgradbe in kapitalske deleže v nebančnih organizacijah, ki jih banka pridobi na podlagi vnovčitve neplačanih terjatev, se ne štejejo za naložbe iz prejšnjega odstavka prva tri leta po pridobitvi.

29. člen

Za zagotavljanje varnosti poslovanja mora banka oblikovati rezervacije za zavarovanje pred potencialnimi izgubami, ki izvirajo iz rizičnih naložb in ustreznih izvenbilančnih postavk ter iz odprte devizne pozicije banke.

Višino in način oblikovanja rezervacij iz prejšnjega odstavka predpiše Banka Slovenije v odvisnosti od stopnje rizičnosti naložb in izvenbilančnih postavk ter odprte devizne pozicije banke.

30. člen

Banka lahko odobrava kredite lastnikom banke le na podlagi soglasne odločitve organa, ki odobrava kredite z obveznim predhodnim stališčem nadzornega odbora banke.

Banka lahko odobrava kredite direktorju banke in drugim delavcem banke s posebnimi pooblastili, članom upravnega odbora, nadzornega odbora in drugih organov banke po postopku iz prejšnjega odstavka.

V sklepu o odobritvi kredita iz prvega in drugega odstavka tega člena mora biti določeno obrestovanje in način odplačevanja.

Če se pri odobravanju kreditov iz prejšnjih odstavkov ne upošteva predpisani postopek, se mora kredit takoj plačati.

5. Likvidnost banke in odprta devizna pozicija

31. člen

Banka je dolžna poslovati tako, da ohranja svojo plačilno sposobnost.

Banka Slovenije predpiše podrobna merila za ohranjanje likvidnosti bank.

32. člen

Banka je nelikvidna, če ni poravnala dospelih obveznosti v državi ali tujini, ali če jih namesto nje izpolni druga fizična ali pravna oseba ali družbenopolitična skupnost na podlagi jamstva.

33. člen

Nelikvidna banka ne sme izvrševati plačil, dajati in obnavljati kreditov, odpirati akreditivov in izdajati jamstev.

Lastniki banke in bančni komitenti ne smejo razpolagati s sredstvi, ki jih imajo pri nelikvidni banki.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov, lahko nelikvidna banka opravlja plačila, za katera je realizirala jamstva.

34. člen

Odrpta devizna pozicija je saldo med aktivnimi in pasivnimi bilančnimi postavkami, ki se glasijo na tuja plačilna sredstva.

Banka Slovenije predpiše postopek izračunavanja odprte devizne pozicije ter razmerja med odprto devizno pozicijo in jamstvenim kapitalom.

6. Poslovanje s hranilnimi vlogami

35. člen

Hranilne vloge so vloge, za katere banka izda posebno hranilno listino - hranilno knjižico. Hranilna knjižica se lahko glasi na ime, geslo ali prinesitelja.

Republiški sekretar za finance lahko določi pogoje in način za sprejemanje hranilnih vlog, ki se glasijo na geslo in način identifikacije lastnikov teh hranilnih vlog.

Pravne osebe, razen društev in dobrodelnih organizacij, ne smejo odpreti hranilne knjižice.

Hranilne knjižice lahko izdajajo le tiste banke, ki imajo za to dovoljenje Banke Slovenije.

36. člen

Banka mora na vidnem mestu v vplačilno-izplačilnih prostorih objaviti veljavne obrestne mere, splošne pogoje poslovanja s hranilnimi vlogami ter vrsto in obseg jamstva za hranilne vloge.

7. Jamstvo za bančne vloge

37. člen

Banka, ki zbira hranilne vloge, lahko zavaruje bančne vloge pri instituciji, pooblašeni za zavarovanje vlog v bankah.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora banka zavarovati pri Agenciji Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah vsako hranilno vlogo do zneska, ki ga predpiše republiški sekretar za finance.

Banka, ki ne zavaruje hranilnih vlog po prejšnjem odstavku, ne sme več opravljati poslov s hranilnimi vlogami.

8. Upravljanje banke in organi banke

38. člen

Organi banke so: zbor banke, upravni odbor in nadzorni odbor.

39. člen

Zbor banke sestavljajo njeni lastniki oziroma njihovi zastopniki.

Lastniki banke imajo glasovalno pravico v sorazmerju z višino vloženega kapitala in v skladu z aktom o ustanovitvi banke.

40. člen

Zbor banke opravlja naslednje naloge:

1. sprejema statut, plan razvoja, temelje poslovne politike, letni obračun in poslovno poročilo;
2. odloča o delitvi in uporabi dobička, kritju izgub, povečanju ustanovitvenega kapitala banke, izdajanju lastnih vrednostnih papirjev, kapitalskih udeležbah v bankah in nebančnih organizacijah ter statusnih spremembah banke;
3. voli in razrešuje člane upravnega odbora, imenuje člane nadzornega odbora in direktorja banke,
4. odloča o drugih vprašanjih, pomembnih za delo banke.

41. člen

Upravni odbor opravlja naslednje naloge:

1. sprejema poslovno politiko banke in splošne akte banke, razen aktov, ki jih sprejema zbor banke,
2. pripravlja predloge za zbor banke in izvršuje njegove naloge,
3. med letom obravnava in sprejema poročila o poslovanju banke,
4. predlaga zboru banke kandidate za direktorja banke,
5. imenuje delavce s posebnimi pooblastili,
6. predlaga nadzornemu odboru poročilo o poslovanju,
7. skliče seje zbora banke,

8. opravlja druge zadeve, določene s statutom banke in zadeve, ki niso v pristojnosti zbora banke ali nadzornega odbora.

42. člen

Nadzorni odbor spremlja in nadzoruje poslovanje banke, upravnega odbora, direktorja banke in drugih organov banke.

43. člen

Direktor banke, zaposleni v banki ter predstavniki neto dolžnikov banke ne smejo biti člani upravnega odbora in nadzornega odbora.

Neto dolžnike banke ugotavlja zbor banke ob potrjevanju letnega obračuna s tem, da se upošteva povprečno stanje njihovih terjatev in obveznosti do banke za obdobje, za katero se potrjuje letni obračun.

44. člen

Poslovodni organ banke je direktor.

Pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidat za direktorja banke, določi statut banke.

K imenovanju direktorja banke daje soglasje Banka Slovenije.

Banka Slovenije izda soglasje iz prejšnjega odstavka, če na podlagi predloženih dokumentov in iz razgovora s kandidatom za direktorja ugotovi njegovo strokovno usposobljenost za vodenje banke. Kot strokovna usposobljenost se šteje teoretično in praktično poznavanje bančnega poslovanja ter najmanj triletno izkušnje pri delu v poslovnih organih ali organih upravljanja banke primerljive velikosti in poslovanja.

45. člen

Direktor vodi poslovanje banke, zastopa banko in izvršuje sklepe organov upravljanja.

Direktor je odgovoren za zakonitost dela banke.

46. člen

Direktor in delavci banke s posebnimi pooblastili oziroma tisti delavci, za katere to določa statut, ne smejo v času svoje zaposlitve v banki in še najmanj dve leti po prenehanju delovnega razmerja ustanoviti banke. To se nanaša tudi na njihovega zakonca.

Če ravnajo osebe iz prejšnjega odstavka v nasprotju s pogoji, določenimi v statutu banke in pogodbi o delovnem razmerju, lahko banka pred pristojnim sodiščem zahteva odškodnino in vloži tožbo za izbris te banke iz sodnega registra.

47. člen

S statutom banke se podrobno opredelijo pristojnosti in odgovornosti organov banke.

9. Periodični in letni obračun ter revizija računovodskih izkazov banke

48. člen

Banka je dolžna sestaviti periodični in letni obračun v skladu z zakonom.

Letni obračun banke mora preveriti in oceniti pooblašeni revizor.

49. člen

Če pooblašeni revizor ugotovi, da banka ni sposobna izpolnjevati svojih obveznosti ali če meni, da je banka kršila predpise, mora te ugotovitve nemudoma

pismeno sporočiti Republiškem sekretariatu za finance in Banki Slovenije.

Pooblaščen revizor sporoči tudi, če banka ni odpravila pomanjkljivosti, ki jih je odkril pri pregledu, ali če mu vodstvo banke ni zagotovilo vseh informacij, ki jih je zahteval.

50. člen

Pooblaščen revizor preverja, ali je letni obračun sestavljen v skladu z zakonom. Poleg tega preverja in ocenjuje tudi:

1. dejansko pravilnost ocenjevanja bilančnih postavk,
2. postopek odpisa in popravkov vrednosti bilančnih postavk, oblikovanje rezerv, dolgoročnih rezervacij in jamstvenega kapitala v skladu z akti banke,
3. izpolnjevanje zakonov in predpisov, izdanih na njihovi podlagi.

51. člen

Na podlagi opravljenega pregleda pooblaščen revizor sestavi poročilo o opravljeni reviziji, ki ga posreduje nadzornemu organu banke, vodstvu banke, Banki Slovenije in Republiškem sekretariatu za finance v petih mesecih po preteku koledarskega leta.

Podružnice tujih bank morajo predložiti tudi poslovno poročilo matične banke.

52. člen

Banka je dolžna javno objaviti povzetek letnega obračuna.

53. člen

Republiški sekretar za finance lahko v soglasju z Banko Slovenije predpiše obliko in vrsto medletnih računovodskih izkazov in poročil bank.

10. Notranja kontrola in revizija v banki

54. člen

Banka mora organizirati službo za notranjo kontrolo in revizijo. Služba za notranjo kontrolo in revizijo banke je neposredno odgovorna vodstvu banke.

Služba za notranjo kontrolo in revizijo izvaja stalen in celovit nadzor nad zakonitostjo, pravilnostjo in ažurnostjo bančnega poslovanja.

11. Nadzor nad bankami

55. člen

Izvajanje tega zakona nadzirajo Banka Slovenije, Republiški sekretariat za finance in Agencija Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah v okviru svojih pristojnosti.

56. člen

Republiški sekretariat za finance oziroma Agencija Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah lahko pri izvajanju nadzora bank v okviru svojih pristojnosti zahteva:

1. da banka predloži potrebna poročila in dodatne informacije o vseh poslovnih zadevah banke;
2. poročilo o reviziji in dodatne informacije o opravljeni reviziji banke;
3. izredne preglede banke.

57. člen

Če se pri opravljanju nadzora iz prejšnjega člena ugotovi, da banka krši predpise, lahko Republiški sekretariat za finance oziroma Agencija Republike Slovenije

za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah v soglasju z Banko Slovenije sprejme naslednje ukrepe:

1. popolnoma ali delno prepove delavcem s posebnimi pooblastili opravljanje poslov;
2. imenuje nadzorno osebo, ki lahko odredi ukrepe iz 56. člena tega zakona;
3. zadrži delitev ali izplačilo dobička ter zmanjšanje ustanovitvenega kapitala banke.

58. člen

Stroški nadzora bremenijo banko, pri kateri se opravlja nadzor, kadar se ugotovijo nepravilnosti pri poslovanju.

59. člen

Republiškem sekretariatu za finance je za opravljanje nadzora bank iz njegove pristojnosti omogočen dostop do vsebin v bazah podatkov informacijskega sistema Banke Slovenije.

12. Poslovna skrivnost

60. člen

Delavci s posebnimi pooblastili in drugi zaposleni v banki ter druge osebe, ki jim je omogočen dostop in vpogled v bančno poslovanje, ne smejo razkriti podatkov in informacij, ki so z zakonom in statutom banke določeni kot poslovna skrivnost banke.

Podatki, ki jih je banka dolžna sporočiti Banki Slovenije in drugim v skladu z zakonom in ki predstavljajo poslovno skrivnost banke, se štejejo za uradno skrivnost.

61. člen

Podatki o bančnih vlogah so poslovna skrivnost banke.

Podatke o bančnih vlogah smejo banke sporočiti samo na pisno zahtevo sodišča, če je zoper lastnika vloge uveden sodni postopek.

III. HRANILNICE

62. člen

Hranilnica je samostojna finančna organizacija, ki nudi možnost varnega nalaganja prihrankov.

Zbrana sredstva uporablja hranilnica za kreditiranje svojih komitentov in spodbujanje dejavnosti kmetijstva, obrti in druge zasebne dejavnosti ter majhnih pravnih oseb v skladu s predpisi o računovodstvu.

63. člen

Za hranilnice po tem zakonu se štejejo:

1. poštna hranilnica,
2. hranilnica,
3. hranilno kreditna služba.

1. Poštna hranilnica

64. člen

Poštna hranilnica je finančna in hranilniška organizacija na območju Republike Slovenije. Poštno hranilnico ustanovijo podjetja PTT prometa s sprejetjem sklepa o njeni ustanovitvi.

65. člen

Poštna hranilnica je pravna oseba s pravicami in obveznostmi, ki jih ima na podlagi tega zakona, sklepa o ustanovitvi in njenega statuta.

66. člen

Poštna hranilnica lahko opravlja naslednje posle:

1. zbira hranilne vloge, vodi tekoče račune in žiro račune fizičnih in civilno pravnih oseb ter opravlja plačilni promet za občane v skladu z zakonom,
2. obračunava in kontrolira vplačila in izplačila poštnih in telegrafskih nakazil v notranjem denarnem prometu,
3. opravlja mednarodno nakazniško, poštnočekovno, poštnohranilniško in odkupno službo,
4. odkupuje bančne in potniške čeke,
5. odkupuje tujo gotovino v skladu z zakonom,
6. vnovčuje vrednostne papirje v drugih državah v skladu z aktom Svetovne poštne zveze o vnovčevanju vrednostnih papirjev,
7. opravlja posle plačilnega prometa s tujino v skladu z zakonom, ki ureja plačilni promet s tujino,
8. opravlja druge posle za pravne osebe na podlagi njihovih pooblastil.

67. člen

Posle iz 66. člena tega zakona opravljajo v imenu in za račun Poštne hranilnice podjetja PTT prometa pri svojih poštnih enotah pod pogoji in na način, ki so določeni s sklepom o ustanovitvi poštne hranilnice.

68. člen

Poštna hranilnica daje kredite v skladu s svojo poslovno politiko in z bančno garancijo.

2. Hranilnica

69. člen

Hranilnico lahko ustanovijo za določeno območje družbenopolitične skupnosti z avtonomnimi viri, fizične osebe, ki so državljani Republike Slovenije, in pravne osebe s sedežem na območju Republike Slovenije.

Banka ne sme ustanoviti hranilnice.

70. člen

Hranilnica se lahko ustanovi kot družba z omejeno odgovornostjo, družba z neomejeno odgovornostjo ali kot delniška družba.

Kot družba z neomejeno odgovornostjo se hranilnica ustanovi, če nima jamstva za vloge od institucije, ki jamči za vloge v hranilnicah, ali od družbenopolitične skupnosti oziroma banke.

71. člen

Družbenopolitična skupnost ustanovi hranilnico s sprejetjem sklepa o ustanovitvi, izjave o nepreklicnem jamstvu za obveznosti hranilnice in pravil hranilnice.

72. člen

Kadar hranilnico ustanovljajo druge pravne osebe oziroma fizične osebe, je za ustanovitev potrebno najmanj deset ustanoviteljev.

Ustanovitelj hranilnice ne more biti oseba, ki je:

- v postopku prisilno poravnave,
- v stečajnem postopku,
- pod skrbništvom ali obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje.

73. člen

Osebe iz prvega odstavka prejšnjega člena ustanovijo hranilnico s sklenitvijo pismene pogodbe in s sprejetjem pravil hranilnice.

74. člen

Najmanjša ustanoviteljska vloga, ki je potrebna za ustanovitev hranilnice, znaša 1.500.000 dinarjev.

Ob ustanovitvi hranilnice se mora vplačati najmanj 80 % ustanoviteljske vloge v denarju.

Posamezna ustanoviteljska vloga ne sme presegati 25 % celotne ustanoviteljske vloge, razen če je ustanovitelj hranilnice družbenopolitična skupnost.

75. člen

Ustanoviteljska vloga družbenopolitične skupnosti in ustanoviteljski deleži se vplačajo za določen ali nedoločen čas. V tem obdobju se lahko ustanoviteljska vloga oziroma ustanoviteljski deleži obrestujejo po obrestnih merah, ki veljajo za hranilne vloge.

Če so ustanoviteljska vloga družbenopolitične skupnosti oziroma ustanoviteljski deleži vplačani za določen čas, niso vračljivi, dokler rezerve hranilnice ne dosežejo predpisane ravni.

Način oblikovanja rezerv hranilnice predpiše Banka Slovenije.

76. člen

Hranilnica zbira hranilne vloge fizičnih oseb, društev in dobroteljskih organizacij, vodi tekoče in žiro račune fizičnih oseb, društev, dobroteljskih organizacij in zasebnikov ter vodi depozitno poslovanje za majhne pravne osebe, odobrava zavarovane kredite in opravlja druge bančne posle v skladu z dovoljenjem Banke Slovenije.

77. člen

Za opravljanje poslov hranilnice je potrebno dovoljenje Banke Slovenije.

Vloga za dodelitev dovoljenja za poslovanje hranilnice mora obsegati:

1. akt o ustanovitvi in statut hranilnice,
2. opis poslov, ki jih bo hranilnica opravljala in načrt poslovanja hranilnice za prihodnji dve leti,
3. podatke o znesku ustanovitvenega kapitala,
4. informacije o medsebojnih kapitalskih in upravljal-skih povezavah med ustanovitelji in o finančnem stanju ustanoviteljev,
5. imena fizičnih oseb, ki bodo vodile hranilnico in podatke, iz katerih je razvidno, da so usposobljene za vodenje hranilnice,
6. dokumentacijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, da bo hranilnica kadrovska, tehnično in organizacijsko sposobna opravljati posle, predvidene z aktom o ustanovitvi hranilnice,
7. izjavo o nepreklicnem jamstvu za obveznosti hranilnice, kadar se hranilnica ustanovi kot družba z neomejeno odgovornostjo,
8. izjavo jamstvene institucije, družbenopolitične skupnosti ali banke o nepreklicnem jamstvu za hranilne vloge, kadar se hranilnica ustanovi kot družba z omejeno odgovornostjo ali kot delniška družba.

78. člen

Hranilnica lahko zavaruje svoje vloge pri instituciji, ki zavaruje vloge v hranilnicah.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora hranilnica zavarovati pri Agenciji Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah vsako hranilno vlogo do zneska, ki ga predpiše republiški sekretar za finance.

Hranilnica, ki ne zavaruje hranilnih vlog po prejšnjem odstavku, ne sme več opravljati poslov s hranilnimi vlogami.

3. Hranilno kreditne službe**79. člen**

Hranilno kreditna služba iz tretje točke 63. člena tega zakona je hranilnica, ustanovljena pri kmetijski za- drugi na način in pod pogoji, ki jih določa poseben zakon.

IV. DRUGE DOLOČBE**80. člen**

Banka oziroma hranilnica opravlja denarni promet prek svojih računov pri pooblaščenih organizaciji za plačilni promet.

81. člen

Podružnice in poslovne enote banke lahko v skladu s statutom banke opravljajo tudi denarni promet prek posebnega računa pri pooblaščenih organizaciji za plačilni promet.

Računi iz prejšnjega odstavka so sestavni del žiro računa banke.

82. člen

Zbiranje prihrankov v obliki hranilnih vlog, vodenje tekočih računov in žiro računov fizičnih oseb v okviru podjetja je prepovedano.

83. člen

V sodni register se ne sme vpisati ime banka ali hranilnica ter izpeljanka iz teh besed, če pravna oseba ni registrirana v skladu s tem zakonom.

84. člen

Banke oziroma hranilnice se lahko povezujejo v skladu s svojimi interesi.

V. KAZENSKÉ DOLOČBE**85. člen**

Z denarno kaznijo najmanj 600.000 dinarjev se kaznuje za gospodarski prestopok banka ali hranilnica:

1. če obsega svojega poslovanja ne opravlja v odvisnosti od višine jamstvenega kapitala banke in če svojega poslovanja postopno ne prilagodi pogojem iz 26. člena tega zakona v rokih, ki jih predpiše Banka Slovenije (26. člen in 86. člen);

2. če ne ohranja likvidnosti poslovanja (31. in 33. člen);

3. če ne obvesti Banke Slovenije, da je določen ustanovitelj postal lastnik več kot 10 % deleža ustanovitvenega kapitala banke (20. člen);

4. če so za člane upravnega odbora oziroma nadzornega odbora imenovane osebe v nasprotju z določbami 43. člena tega zakona;

5. če na vidnem mestu v vplačilno-izplačilnem prostoru banke ali hranilnice niso objavljeni splošni pogoji poslovanja s hranilnimi vlogami (36. člen);

6. če ne obvesti Banke Slovenije v primerih, predvidenih v 19. členu tega zakona;

7. če odobrava kredite v nasprotju s 30. členom tega zakona;

8. če sporoča poslovno skrivnost v nasprotju s 60. in 61. členom tega zakona.

Z denarno kaznijo najmanj 45.000 dinarjev se kaznuje tudi direktor banke in drug delavec s posebnimi pooblastili v banki, ki stori gospodarski prestopok iz prejšnjega odstavka.

Direktor banke ali drug delavec s posebnimi pooblastili v banki, ki je obsojen za gospodarski prestopok iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena, dve leti od pravnomočnosti sodbe ne sme opravljati vodilnih dolžnosti v banki ali hranilnici.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**86. člen**

Banke morajo svojo organizacijo, poslovanje in akte uskladiti s tem zakonom najpozneje do 30. junija 1992.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora banka prilagoditi svoje poslovanje pogojem iz 26. člena tega zakona v rokih, ki jih določi Banka Slovenije, vendar najpozneje do 30. junija 1996.

Če Banka Slovenije ugotovi, da banka ne izpolnjuje pogojev, predpisanih s tem zakonom in ne prilagodi svojega poslovanja določbam tega zakona v roku iz prejšnjega odstavka, lahko izjemoma banki podaljša rok za prilagoditev poslovanja, vendar najdalj do 30. junija 1996 ali pa v skladu s posebnim zakonom izda odločbo o uvedbi sanacijskega postopka, odločbo o ugotovitvi pogojev za uvedbo stečajnega postopka oziroma odločbo o ugotovitvi pogojev za uvedbo likvidacijskega postopka.

87. člen

Druge finančne organizacije, ustanovljene po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah (Uradni list SFRJ, št. 10/89, 40/89, 87/89, 18/90, 72/90 in 79/90), morajo svojo organizacijo, poslovanje in akte uskladiti s tem zakonom najpozneje do 30. junija 1992.

Če te organizacije ne izpolnijo obveznosti iz prejšnjega odstavka, izgubijo lastnost pravne osebe in se izbrišejo iz registra po uradni dolžnosti.

88. člen

Organizacije, ki se ukvarjajo z depozitnimi, deviznimi, devizno-valutnimi posli ter posli plačilnega prometa in niso ustanovljene po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah, se morajo ustanoviti in urediti poslovanje po tem zakonu najpozneje do 30. junija 1992.

Če te organizacije ne izpolnijo obveznosti iz prejšnjega odstavka, sodišče po uradni dolžnosti izbriše iz registriranih dejavnosti organizacije posle iz prejšnjega odstavka.

89. člen

Ustanoviteljice bank in banke, ustanovljene po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah iz temeljnih oziroma združenih bank, ustanovljenih po zakonu o temeljnih bančnega in kreditnega sistema (Uradni list SFRJ, št. 70/85, 9/86, 34/86, 72/86 in 65/87), morajo v celoti izpolniti svoje obveznosti, ki so jih prevzele na podlagi 82.a člena zakona o bankah in drugih finančnih organizacijah.

90. člen

Mešane banke, ustanovljene po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah, dobijo z uveljavitvijo tega zakona status banke:

91. člen

Poštna hranilnica, ustanovljena po zakonu o bankah in drugih finančnih organizacijah, se ustanovi kot banka ali kot hranilnica po tem zakonu do 30. junija 1992.

92. člen

Ta zakon začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-03/91-12/2

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

19.

Na podlagi 3. točke 379. člena ustave Republike Slovenije izdaja Predsedstvo Republike Slovenije

U K A Z

**o razglasitvi zakona o Agenciji Republike Slovenije za
zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah**

Razglša se zakon o Agenciji Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah, ki ga je sprejela Skupščina Republike Slovenije na sejah Družbenopolitičnega zbora, Zbora občin in Zbora združenega dela dne 5. junija 1991.

Št. 0100-12/91

Ljubljana, dne 5. junija 1991.

Predsednik
Milan Kučan l. r.

**Z A K O N
O AGENCIJI REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
ZAVAROVANJE VLOG V BANKAH IN
HRANILNICAH**

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Agencija Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah (v nadaljnjem besedilu: agencija) se ustanovi kot specializirana finančna organizacija Republike Slovenije, ki zavaruje vloge v bankah in hranilnicah.

Akt o ustanovitvi agencije sprejme Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije.

2. člen

Agencija je pravna oseba s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določa ta zakon.

Sedež agencije je v Ljubljani.

3. člen

Viri financiranja agencije so premije, ki jih banke in hranilnice plačajo agenciji za zavarovanje vlog, prihodki, ki jih agencija ustvari s poslovanjem in sredstva iz proračuna Republike Slovenije.

Agencija gospodari s sredstvi iz prejšnjega odstavka tako, da se ohranja njihova realna vrednost.

II. POSLOVANJE AGENCIJE

4. člen

Agencija zavaruje vloge v bankah in hranilnicah. Banke in hranilnice lahko zavarujejo svoje vloge pri

agenciji pod pogoji in na način, ki je določen z akti agencije, v skladu s predpisom, ki ga sprejme Banka Slovenije v soglasju z republiškim sekretarjem za finance.

Banka in hranilnica mora zavarovati pri agenciji vsako hranilno vlogo do zneska, ki ga določi republiški sekretar za finance.

V primeru stečaja banke oziroma hranilnice mora agencija izplačati zavarovane vloge.

Vloge iz prejšnjega odstavka izplača agencija neposredno deponentom banke in hranilnice v stečaju na njihovo zahtevo ali prek banke ali hranilnice, ki prevzame hranilne posle banke ali hranilnice v stečaju.

5. člen

Banke in hranilnice morajo plačati agenciji za zavarovanje vlog zavarovalno premijo v določenem deležu od zavarovanih vlog.

Višino premije iz prejšnjega odstavka ter roke za njeno vplačilo določi agencija na podlagi meril, ki jih v soglasju z republiškim sekretarjem za finance sprejme Banka Slovenije, pri čemer upošteva finančno stanje posamezne banke oziroma hranilnice in stopnjo rizika, ki mu je agencija izpostavljena v tej banki oziroma hranilnici.

III. UPRAVLJANJE IN ORGANIZACIJA AGENCIJE

6. člen

Organ upravljanja agencije je svet agencije. Svet agencije sestavljajo predsednik in šest članov.

Svet agencije imenuje Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije na predlog Banke Slovenije in republiškega sekretarja za finance za dobo 6 let; pri tem morajo biti predsednik in najmanj trije člani sveta imenovani izmed strokovnih delavcev s področja bančništva in financ.

7. člen

Predsednik sveta agencije vodi poslovanje agencije in organizira njeno delo.

8. člen

Svet agencije je za svoje delo odgovoren Izvršnemu svetu Skupščine Republike Slovenije.

9. člen

Agencija predloži najmanj enkrat na leto poročilo o svojem delu Skupščini Republike Slovenije, Banki Slovenije in Republiškem sekretariatu za finance.

10. člen

Agencija ima statut, ki ga potrdi Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije.

Statut agencije določa zlasti:

1. cilje, organizacijo in način poslovanja agencije;
2. pristojnost sveta agencije;
3. pooblastila za zastopanje in podpisovanje agencije;
4. pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev s posebnimi pooblastili;
5. mandat delavcev s posebnimi pooblastili;
6. druga organizacijska vprašanja v zvezi s poslovanjem agencije.

11. člen

Pristojna služba za revizijo bank opravi vsako leto revizijo letnega obračuna agencije ter pošlje poročilo Skupščini Republike Slovenije in Izvršnemu svetu Skupščine Republike Slovenije.